

Sygnatura akt III U 470/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 26-03-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 26-03-2015 r. w Koninie

sprawy **A. S. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o dalszą rentę socjalną

na skutek odwołania **A. S. (1)**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 18-04-2014r. znak: (...)

Oddała odwołanie

Sygnatura akt III U 470/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. decyzją z dnia 18.04.2014 r., znak : (...) odmówił A. S. (1) prawa do dalszej renty socjalnej, wskazując w uzasadnieniu decyzji, że orzeczeniem z dnia 10.04.2014 r. Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła u niej stanu całkowitej niezdolności do pracy.

Odwołanie od decyzji wniosła A. S. (1) wskazując, że stan jej zdrowia nie uległ poprawie i regularnie korzysta z pomocy psychiatry i uczęszcza na terapie psychologiczną. Podała, że przez wiele lat otrzymywała świadczenia rentowe, a aktualnie ZUS pozbawił ją środków do życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

A. S. (1) urodziła się w dniu (...). Posiada wykształcenie podstawowe. Pozostaje pod opieką lekarza psychiatry. Była kilkakrotnie hospitalizowana w szpitalu psychiatrycznym w P., Ł., W.. Aktualnie leczy się u psychiatry w T.. Decyzją z dnia 19.01.2014 r. (znak : (...)) organ rentowy przyznał odwołującej rentę socjalnej. Świadczenie to przysługiwało odwołującej do dnia 28.02.2013 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 30.12.2013 r. (sygn. akt III U 690/13)

zmieniono zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 9.05.2013 r. (znak : (...)- (...)- (...)) i przyznano A. S. (1) prawo do renty socjalnej na okres jednego roku poczynając od dnia 1.03.2013 r.

W dniu 31.01.2014 r. odwołująca złożyła wniosek o przyznanie dalszego prawa do renty socjalnej. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 12.03.2014 r. stwierdzono, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Od powyższego orzeczenia sprzeciw złożyła odwołująca i orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 10.04.2014 r. uznano, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Powyższe orzeczenie stanowiło podstawę uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

Po wniesieniu odwołania, z uwagi na konieczność dokonania oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni w kontekście istnienia całkowitej niezdolności do pracy, Sąd na podstawie art. 278 k.p.c. dopuścił dowód ze wspólnej opinii biegłych lekarzy sądowych psychiatry D. J. z udziałem psychologa M. W..

Biegli rozpoznali u odwołującej zaburzenia lękowe z obniżeniem sprawności intelektualnej i objawami nieprawidłowego ukształtowania osobowości. Podali, że w obecnym stanie zdrowia, odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu z początkiem przed 18 rokiem życia.

Zastrzeżenia do opinii biegłych złożyła A. S. (1) wnosząc o przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych tych samych specjalności. Powołała się przy tym na zaświadczenie lekarskie z dnia 11.10.2014 r. stwierdzające, że wymaga ona systematycznego leczenia psychiatrycznego w związku z rozpoznaniem zaburzeń lękowych.

Uwzględniając powyższy wniosek Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych Sądu Okręgowego w Płocku psychiatry M. K. oraz psychologa M. S.. Biegli rozpoznali u odwołującej zaburzenia lękowe o typie agorafobii z napadami lęku o nasileniu łagodnym, uzależnienie od (...) (leków benzodiazepinowych), cechy osobowości nieprawidłowej. Biegli podali, że istnieje poprawa stanu zdrowia odwołującej pod postacią zmniejszenia nasilenia objawów lękowych, utrzymywania się na poziomie stabilnym stanu psychicznego i jedynie jego okresowym pogorszeniem związanym z czynnikami sytuacyjnymi. Podkreślono, że wizyty odwołującej u psychiatry są rzadkie i w leczeniu stosowane są niskie dawki leków. Biegli podali również, że podnoszone przez odwołującą nasilenie objawów nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonej dokumentacji ani w informacjach przekazanych przez nią w trakcie wywiadu. We wnioskach opinii biegli podkreślili, że obecny stan psychiczny, łagodne nasilenie objawów lękowych przy obecnym poziomie funkcjonowania, pełnej wydolności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, pełnej orientacji i wydolności w sprawach formalnych przy posiadaniu przez odwołującą wykształceniu podstawowym powoduje u niej częściową niezdolność do pracy a okresowe pogorszenia stanu zdrowia mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy. Podkreślono przy tym, że sama konieczność leczenia psychiatrycznego nie jest wystarczającym powodem dla uznania całkowitej niezdolności do pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego oraz na podstawie wspólnej opinii biegłych sądowych psychiatry D. J. oraz psychologa M. W. (k.17-18), a także wspólnej opinii biegłych z okręgu Sądu Okręgowego w Płocku psychiatry M. K. oraz psychologa M. S. (k.41-52).

Wartość dowodowa dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu, nie była również kwestionowana przez strony.

Sąd uznał opinię wspólną biegłych sądowych psychiatry D. J. oraz psychologa M. W. oraz opinię wspólną biegłych psychiatry M. K. oraz psychologa M. S. przeprowadzoną w ramach odezwy przed Sądem Okręgowym w Płocku za jasne, przekonujące, wyczerpujące oraz w pełni przydatne do rozstrzygnięcia sprawy. Opinie te sporządzone bowiem zostały przez specjalistów posiadających gruntowną wiedzę medyczną, a także doświadczenie zawodowe. Nadto przy sporządzaniu opinii biegli uwzględnili pełną dokumentację medyczną oraz przeprowadzili bezpośrednio badanie odwołującej. Obie opinie są kategoryczne w zaprezentowanych wnioskach co do stanu niezdolności odwołującej do pracy.

W szczególności opinia biegłych z Sądu Okręgowego w Płocku wskazuje na czym polega różnica w ocenie stanu zdrowia psychicznego odwołującej w porównaniu do stanu będącego przedmiotem oceny przez biegłych do sprawy Sądu Okręgowego w Koninie o sygn. akt III U 690/13. Wobec kategoriycznych, jasnych oraz zbieżnych wniosków opinii biegłych nie zachodziła potrzeba powołania innych biegłych.

Przedmiotem sporu było, czy A. S. (2) jest uprawniona do renty socjalnej na dalszy okres, której warunki przyznania określają przepisy ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz.U.2013.982.).

Zgodnie z art. 4 powyższej ustawy renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało :

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Według art. 4 ust. 2 osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Natomiast według art. 5 ustawy o rencie socjalnej, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy i jej stopnia dokonuje Lekarz Orzecznik Zakładu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2013.1440).

Zgodnie z art. 15 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej w sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w tym regulacje zawarte w art. 12 ust. 2 tej ustawy, który zawiera definicję całkowitej niezdolności do pracy.

Stosownie do treści art. 12 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Zgodnie zaś z ust. 2 art. 12 tej ustawy całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy zarobkowej.

Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy należy mieć na uwadze przepis art. 13 ust. 1 powyższej ustawy, który nakazuje uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Natomiast według art. 107 w/w ustawy prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Ustalenie niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych w rozumieniu art. 278 § 1 k.p.c., dlatego Sąd w realiach sprawy był zobligowany przeprowadzić dowód z opinii biegłych sądowych o specjalnościach odpowiadających schorzeniom ubezpieczonej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2005 r., I UK 356/04, publ. LEX nr 276241; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2008 r., sygn. akt I UK 356/07, publ. LEX nr 490392).

Na podstawie wniosków zawartych w opiniach biegłych, należało uznać, że stan zdrowia ubezpieczonej, w porównaniu do okresu od wygaśnięcia prawa do ostatniego świadczenia wskazuje, że jest ona osobą częściowo niezdolną do pracy, lecz brak jest podstaw do stwierdzenia u niej całkowitej niezdolności do pracy.

Biegli lekarze przedstawili w niniejszej sprawie wyczerpujące uzasadnienie swoich stanowisk i opinie biegłych stanowiące podstawę rozstrzygnięcia, spełniają kryteria, które opinie biegłych powinny spełniać tj. logiczności, spójności, odpowiedzi na postawione tezy dowodowe. Biegli odnosili się do aktualnych wyników badań odwołującej, konfrontowali je z wynikami leczenia, które stanowiły podstawę orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Na podstawie wniosków opinii

Sąd ustalił, że w przypadku odwołującej nasilenie i charakter rozpoznanych u niej zaburzeń czyni z nią osobę jedynie częściowo niezdolną do pracy. Aktualny stan zdrowia odwołującej wykazuje poprawę w zakresie zmniejszenia nasilenia objawów lękowych, stabilnego stanu psychicznego. Wizyty odwołującej u lekarza psychiatry mają charakter rzadki a w procesie leczenia dominują leki o niskich dawkach. Sąd nie neguje okoliczności, że odwołująca jest osobą chorą, jednakże zakres stwierdzonych u niej schorzeń nie powoduje u niej całkowitej niezdolności do pracy, a okresowe pogorszenia jej stanu zdrowia mogą być leczone w ramach czasowych zwolnień.

Należy również zwrócić uwagę, że dowód z opinii biegłego ma charakter specyficzny a jego ocena powinna być dokonywana z punktu widzenia fachowości osób, które ją sporządziły, dokładności przeprowadzonych badań, a także trafności uzasadnienia w powiązaniu z wynikami badań. Ugruntowanym w orzecznictwie jest pogląd, że z istoty i celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeśli rozstrzygnięcie wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii jest konieczny. W takim zaś wypadku Sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeśli jest ona prawidłowa i jeżeli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 1974 r. II CR 748/74 LEX nr 7618).

W ocenie Sądu powyższe rozważania prowadzą do uznania, że w chwili orzekania przez organ rentowy ubezpieczona była osobą częściowo, a nie całkowicie niezdolną do pracy, wobec czego decyzja organu rentowego była prawidłowa.

Wobec powyższego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.

SSO Anna Walczak - Sarnowska